

រោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស និងក្អកមាត់ (ក្អកយូសៗ)

ព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ

គម្រោងពេលកម្មវិធីចាក់ថ្នាំបង្ការរោគថ្នាក់ជាតិ ផ្តល់នូវការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគដោយឥតគិតថ្លៃសម្រាប់រោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស និងក្អកមាត់ទៅដល់កុមារដែលមានអាយុ១៨ ខែ។

រោគខាន់ស្លាក់

រោគខាន់ស្លាក់កើតឡើងដោយសារបាក់តេរីដែលគេរកឃើញនៅក្នុងមាត់ បំពង់ក និងច្រមុះ។ រោគខាន់ស្លាក់បណ្តាលឲ្យមានភ្លាសមួយដុះនៅជុំវិញ បំពង់កខាងក្នុង។ ការនេះអាចធ្វើឲ្យលំបាកលេបទឹកមាត់ ដកដង្ហើម ហើយអាចថែមទាំងបណ្តាលឲ្យចប់ដង្ហើមស្លាប់ទៀតផង។

បាក់តេរីដែលគេនាំជាតិពុលម្យ៉ាងដែលអាចរាលដាលទៅកាន់ជុំវិញរាងកាយ ហើយបណ្តាលឲ្យមានរោគធ្ងន់ធ្ងរនានាដូចជា រោគខ្លិន និងរោគតាំងបេះដូង។ មានមនុស្សប្រហែលជា ១០ ភាគរយដែលកើតរោគខាន់ស្លាក់ បានស្លាប់ដោយសារជំងឺនេះ។

រោគខាន់ស្លាក់អាចឆ្លងតាមរយៈការក្អក និងកណ្តាស់ចេញពីអ្នកកើតជំងឺនេះ។

រោគតេតាណូស

រោគតេតាណូសកើតឡើងដោយសារបាក់តេរីដែលស្ថិតនៅក្នុងដី ធូលី និងអាចម៍សត្វ។ បាក់តេរីនេះអាចចូលទៅក្នុងរាងកាយតាមរយៈមុខរបួសដែល អាចមានទំហំតូចស្មើនឹងការមុតម្តុលមួយ។ រោគតេតាណូសមិនអាចឆ្លងពីមនុស្សម្នាក់ ទៅកាន់មនុស្សម្នាក់ទៀតបានទេ។

ជាញឹកញាប់ រោគតេតាណូសគឺជា រោគអាចសម្លាប់ជីវិតបាន ដែលវាយប្រហារដល់ប្រព័ន្ធសរសៃប្រសាទ។ រោគនេះបណ្តាលឲ្យមានការក្រាមក្រាមសាច់ដុំ ជាដំបូងនៅនឹងសាច់ដុំក និងថ្ពាម។ រោគតេតាណូសអាចបណ្តាលឲ្យមានការលំបាកដកដង្ហើម ការប្រកាច់ដ៏ឈឺចាប់ និងចង្វាក់បេះដូងមិនធម្មតា។

ដោយសារតែការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគមានប្រសិទ្ធភាព ឥឡូវនេះរោគតេតាណូសជា រោគកម្រមានណាស់នៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី ក៏ប៉ុន្តែវានៅតែកើតមាន ចំពោះមនុស្សពេញវ័យមិនដែលបានចាក់ថ្នាំបង្ការរោគនេះ ឬអ្នកមិនដែលបានចាក់ថ្នាំបង្ការរោគបន្តបន្ទាប់។

រោគក្អកមាត់

រោគក្អកមាត់គឺជា រោគឆ្លងខ្លាំងដែលប៉ះពាល់ផ្លូវដកដង្ហើម និងការដកដង្ហើម។ រោគនេះបណ្តាលឲ្យមានការញាក់ក្រាមក្រាមក្នុងរាងកាយ។ នៅក្នុង ចន្លោះពេលញាក់ក្រាមក្រាមទាំងនេះ កុមារប្រឹងដកដង្ហើម។ ជាញឹកញាប់ បន្ទាប់ពីការញាក់ក្រាមក្រាមក្នុង តែងតែមានការក្អក ហើយការក្អកនេះអាច មានរយៈពេលជាច្រើនខែ។

រោគក្អកមាត់មានសភាពធ្ងន់ធ្ងរបំផុតចំពោះទារកដែលមានអាយុតិចជាង ១២ ខែ ហើយជាញឹកញាប់ត្រូវការចូលព្យាបាលក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។ រោគក្អកមាត់ អាចបណ្តាលឲ្យមានស្ថានភាពនៃរោគផ្សេងៗដូចជាការធ្លាក់ឈាម ការញាក់ប្រកាច់ រោគរលាកសួត ក្លឹកបាត់ស្មារតី លោកខ្មួរក្បាល ការខូចខ្មួរក្បាល ជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងការខូចសួតក្នុងរយៈពេលយូរ។ មានកុមារប្រហែលមួយនាក់ ក្នុងចំណោមកុមារ ២០០ នាក់ក្រោមអាយុ ៦ ខែដែលកើតរោគក្អកមាត់ នឹងស្លាប់បាត់បង់ជីវិត។

រោគក្អកមាត់អាចឆ្លងតាមរយៈការក្អក និងកណ្តាស់ចេញពីអ្នកកើតរោគនេះ។ ឪពុកម្តាយ និងសមាជិកគ្រួសារ គឺជាប្រភពចម្បងនៃការចម្លងរោគនេះ ដល់ទារក។

ការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស និងក្អកមាត់

គេអាចការពារកុំឲ្យកើតរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស និងក្អកមាត់បានដោយការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគដោយផ្សំចូលគ្នាមានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

ថ្នាំបង្ការរោគមានជាតិពុលខាន់ស្លាក់ និងតេតាណូសក្នុងបរិមាណតិចតួចដែលត្រូវបានកែប្រែដើម្បីធ្វើឲ្យវាគ្មានគ្រោះថ្នាក់។ ថ្នាំបង្ការរោគនេះមានផ្ទុក នូវបាក់តេរីរោគក្អកមាត់ដែលបានបន្សុទ្ធច្រើនផ្នែក រួមនឹងបរិមាណតិចតួចនៃអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក និងជាតិបង្ការកុំឲ្យខូចពុកផុយផងដែរ។

កុមារគួរបានទទួលការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគដោយឥតគិតថ្លៃ នៅពេលពួកគេមានអាយុ ១៨ ខែ។

ប្រតិកម្មរយៈពេលវែងដែលមានកើតមានពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស និងក្អកមាន់

ប្រតិកម្មទៅនឹងថ្នាំបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស ក្អកមាន់ មានមិនសូវញឹកញាប់ដូចភាពស្មុគស្មាញនៃរោគនេះទេ។

ប្រតិកម្មរយៈពេលវែងដែលកើតមានជាទូទៅ៖

- ម្តាយ ឃី រសាប់រសល់ ហើយជាទូទៅមានអារម្មណ៍មិនសុខស្រួលក្នុងខ្លួន
- ងោកងុយ ឬអស់កម្លាំង
- ឡើងកម្ដៅបន្តិចបន្តួច
- ឈឺផ្សា ឡើងក្រហម ហើយហើមនៅត្រង់កន្លែងចាក់ថ្នាំ
- ឡើងជុំតូចបណ្តោះអាសន្ននៅត្រង់កន្លែងចាក់ថ្នាំ។

ប្រតិកម្មរយៈពេលវែងដែលមិនសូវកើតមាន៖

- ប្រតិកម្មធំនៅលើផ្នែកនៃរាងកាយ។

ជាញឹកញាប់ ការចាក់ថ្នាំបន្ថែមកម្លាំងបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស និងក្អកមាន់អាចបណ្តាលឲ្យមានប្រតិកម្មធំនៅលើរាងកាយដែលមានការឡើងក្រហម និងឡើងហើមនៅលើអវយវៈ។

ប្រតិកម្មនេះគួររាយការណ៍ទៅស្ថាប័នផ្តល់ការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ ហើយអាចតម្រូវឲ្យមានការទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតផងដែរ។

ប្រតិកម្មរយៈពេលវែងដែលកម្រកើតមាន៖

- ប្រតិកម្មទាស់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។

ប្រសិនបើប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរកើតឡើង នោះវាកើតឡើងតែរយៈពេលពីមួយថ្ងៃ ទៅពីរថ្ងៃតែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រតិកម្មរយៈពេលវែងនេះអាចកាត់បន្ថយបានដោយ៖

- ដាក់ក្រណាត់សើមត្រជាក់នៅលើកន្លែងចាក់ថ្នាំដែលឈឺ
- ផ្តល់វត្ថុរុញច្រានបានច្រើន ហើយមិនត្រូវឲ្យកូនរបស់លោកអ្នកស្លៀកពាក់ច្រើនជានោះទេ ប្រសិនបើពួកគេមានជំងឺគ្រុនក្តៅ
- ឲ្យកូនរបស់លោកអ្នកផឹកថ្នាំបំបាត់រោគមុល ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពមិនស្រួលខ្លួនណាមួយ (ចូរកត់សម្គាល់នូវកំរិតថ្នាំដែលត្រូវប្រើសម្រាប់អាយុរបស់កូនលោកអ្នក)
- ប្រសិនបើកើតមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ឬមិនបាត់ទៅវិញទេ ឬប្រសិនបើលោកអ្នកបារម្ភអំពីកូនរបស់លោកអ្នក សូមទាក់ទងជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នក ឬមន្ទីរពេទ្យ។

បញ្ជីត្រួតពិនិត្យមុនពេលចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ

មុនពេលចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិត ឬគិលានុបដ្ឋាក ប្រសិនបើមានបញ្ហាណាមួយខាងក្រោមកើតឡើង៖

- មិនស្រួលខ្លួននៅចំថ្ងៃចាក់ថ្នាំ (ឡើងកម្ដៅលើសពី ៣៨.៥ អង្សា)
- មានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងថ្នាំចាក់ណាមួយ
- មានប្រតិកម្មទាស់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងធាតុផ្សំនៃថ្នាំចាក់ណាមួយ (ឧទាហរណ៍ ថ្នាំនីអូមីស៊ីន) ។

ព័ត៌មានបន្ថែម

វិបសាយខាងក្រោមនេះផ្តល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមទៀត៖

www.betterhealthchannel.vic.gov.au

www.immunise.health.gov.au

សេវាបកប្រែភាសាសរសេរ

និងនិយាយ

ទូរស័ព្ទលេខ 131 450

ដើម្បីទទួលបានសេវានេះក្នុងទម្រង់ដែលអាចបើកមើលបាន សូមផ្ញើអ៊ីម៉ែលទៅ immunisation@dhs.vic.gov.au

អនុញ្ញាត និងបោះពុម្ពដោយរដ្ឋាភិបាលវិចត្រីយ៉ា 1 Treasury Place, Melbourne។

© រដ្ឋវិចត្រីយ៉ា Department of Health and Human Services ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦

An Australian, State and Territory Governments initiative

Diphtheria, tetanus, and pertussis (whooping cough)

Immunisation Information

The National Immunisation Program schedule provides free diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine to children at 18 months of age.

Diphtheria

Diphtheria is caused by bacteria which are found in the mouth, throat and nose. Diphtheria causes a membrane to grow around the inside of the throat. This can make it difficult to swallow, breathe and can even lead to suffocation.

The bacteria produce a poison which can spread around the body and cause serious complications such as paralysis and heart failure. Around 10 per cent of people who contract diphtheria die from it.

Diphtheria can be caught through coughs and sneezes from an infected person.

Tetanus

Tetanus is caused by bacteria which are present in soils, dust and manure. The bacteria can enter the body through a wound which may be as small as a pin prick. Tetanus cannot be passed from person to person.

Tetanus is an often fatal disease which attacks the nervous system. It causes muscle spasms first felt in the neck and jaw muscles. Tetanus can lead to breathing difficulties, painful convulsions and abnormal heart rhythms.

Because of the effective immunisation, tetanus is now rare in Australia, but it still occurs in people who have never been immunised against the disease or who have not had their booster vaccines.

Whooping cough

Whooping cough is a highly contagious disease which affects the air passages and breathing. The disease causes severe coughing spasms. Between these spasms, the child gasps for breath. Coughing spasms are often followed by vomiting and the cough can last for months.

Whooping cough is most serious in babies under 12 months of age and often requires admission to hospital. Whooping cough can lead to complications such as haemorrhage, convulsions, pneumonia, coma, inflammation of the brain, permanent brain damage and long term lung damage. Around one in every 200 children under six months of age who catches whooping cough will die.

Whooping cough can be caught through coughs and sneezes from an infected person. Parents and family members are the main source of infection for babies.

Diphtheria-tetanus-whooping cough immunisation

Diphtheria, tetanus and whooping cough can be prevented with a safe and effective combination vaccine.

The vaccine contains a small amount of diphtheria and tetanus toxins, which are modified to make them harmless. It also contains purified parts of the pertussis bacterium with small amounts of antibiotics and preservative.

Children should have a free booster dose of this vaccine at 18 months of age.

Possible side effects of diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine

Reactions to diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine are much less frequent than the complications of the diseases.

Common side effects:

- irritable, crying, unsettled and generally unhappy
- drowsiness or tiredness
- low grade fever
- soreness, redness and swelling at the injection site
- a temporary small lump at the injection site.

Uncommon side effect:

- large local reaction.

Sometimes a booster dose of diphtheria-tetanus-whooping cough vaccine can cause a very large local reaction of redness and swelling to the limb.

This reaction should be reported to your immunisation provider and may require a visit to the doctor.

Extremely rare side effect:

- severe allergic reaction.

If mild reactions do occur, they may last one to two days. The side effects can be reduced by:

- placing a cold, wet cloth on the sore injection site
- giving extra fluids and not overdressing if your child has a fever
- giving your child paracetamol to reduce any discomfort (note the recommended dose for the age of your child)
- If reactions are severe or persistent, or if you are worried, contact your doctor or hospital.

Pre-immunisation checklist

Before your child is immunised, tell the doctor or nurse if any of the following apply:

- Are unwell on the day of immunisation (temperature over 38.5 °C).
- Have had a severe reaction to any vaccine.
- Have a severe allergy to any vaccine component (for example, neomycin).

Further information

The following websites offer further information:

www.betterhealthchannel.vic.gov.au

www.immunise.health.gov.au

**Translating and
interpreting service**
Call 131 450

To receive this document in an accessible format email immunisation@dhhs.vic.gov.au

Authorised and published by the Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.
© State of Victoria, Department of Health and Human Services, January 2016

An Australian, State and Territory
Governments initiative